Boğaz Turu

(Çanakkale, İstanbul)

İstanbul ve Çanakkale boğazlarında deniz araçlarıyla gerçekleştirilen turizm amaçlı geziler.

Her ne kadar Türkiye'de İstanbul ve Çanakkale boğazları olmak üzere iki boğaz mevcut olsa da, Boğaz Turu denildiğinde yerli ve yabancı turistlerin akıllarına İstanbul Boğazı'nda gerçekleştirilen deniz turları gelmektedir. Nitekim yabancı turistlere İstanbul denince akla gelen ilk üç şey sorulduğunda cevapların yüzde 47,4 oranındaki kısmında "İstanbul Boğazı" cevabı alınmıştır. Halbuki Türkiye'de yer alan iki boğazdan diğeri olan Çanakkale Boğazı'nda da, bilhassa Çanakkale Şehitler Abidesi odaklı, boğaz turları gerçekleştirilmektedir.

Tarihi yalılar, camiler, saraylar ve köprüler gibi yapılar yanı sıra doğa manzarası da sunan boğaz turu tarihi ve kültürel turizm açısından olduğu gibi aynı zamanda doğa turizmi açısından da önemli bir yere sahiptir. Hatta boğaz turunun, kültürel ve doğa turizmini destekleyen önemli bir "deneyimsel turizm ürünü" olduğu ifade edilebilir. Bu bağlamda boğaz turu; rekreasyon ve etkinlik pazarlaması açısından incelenen önemli turizm aktivitelerinden biridir.

İstanbul Boğazı Turu; İstanbul'un tarihi, kültürel ve doğal güzelliklerini deneyimlemenin en güzel yollarından biridir. Asya ile Avrupa kıtalarını ayıran 32 kilometre uzunluğundaki İstanbul Boğazı'nda farklı işletmeler tarafından deniz araçlarıyla gerçekleştirilen boğaz turlarında yerli ve yabancı turistlere deniz havasını soluyarak İstanbul'un tarihi ve modern güzelliklerini bir arada görme imkanı sunulmakta ve ülke tanıtımına katkı sağlanmaktadır. Geçmişten günümüze ulaşan yalıları, sarayları, camileri, köprüleri ve modern yapıları aynı anda görmeyi sağlayan Boğaz Turu yalnızca bir manzara gezisi değil, aynı zamanda Bizans, Devlet-i Aliyye ve Cumhuriyet dönemlerinin izlerini taşıyan kültürel bir keşiftir.

Hangi işletmenin turlarına katılındığına göre değişmekle beraber yolcular Eminönü, Beşiktaş, Üsküdar, Kadıköy, Kanlıca, Sarıyer, Rumeli Kavağı, Anadolu Kavağı, Ortaköy ve Bakırköy iskelelerine uğrayan vapur ve tekne gibi deniz araçlarıyla gidiş-dönüş veya tek yönlü seyahat etme imkanına sahiptirler. İstanbul Boğazı'nın köprüleri ve doğal güzelliklerinin yanı sıra Galata Köprüsü, Galata Kulesi, Kız Kulesi, Topkapı Sarayı,

Dolmabahçe Sarayı, Çırağan Sarayı, Beylerbeyi Sarayı, Rumeli Hisarı, Anadolu Hisarı, Ortaköy Camii, Kuleli Askeri Lisesi ve yalılar gibi tarihi yapılarının denizden toplu şekilde keşfedilmesini sağlayan bu turlar özellikle sınırlı zamanı olan turistlerin ziyaretlerini en verimli şekilde geçirmelerine yardımcı olmaktadır.

Gündüz saatlerinde dünyanın dört bir yanından Karadeniz'e gelen ticari gemileri gözlemlemeyi mümkün kılan boğaz turları, akşam saatlerinde ise Boğaziçi, Yavuz Sultan Selim ve 15 Temmuz Şehitler köprülerindeki ışıkların eşsiz atmosferini sunmaktadır.

Tur fiyatları ve programları; Şehir Hatları ve Turyol gibi tarifeli sefer yapan şirketlerle çeşitli diğer şirketlerce organize edilen kişiselleştirilmiş turlar arasında farklılık arz eder. Tarifeli seferlerde boğaz turu yaklaşık iki saat sürerken özel talebe istinaden gerçekleştirilen turların süresi ise uğranılacak yerlere göre değişiklik göstermektedir. Bazı turlarda, yapıların tarihsel ve kültürel arka planını aktaran rehberlik hizmeti de sunulmaktadır. Öte yandan, özellikle ramazan ayında, boğaz turunu yemek ve müzikle birleştiren fasıl turları ise boğaz turunun özel bir başka sunumunu teşkil etmektedir. Bu bağlamda Boğaz Turu aynı zamanda İstanbul'un çok yönlü kültürel yaşamını da deneyimleme fırsatı sunar.

Çanakkale Boğazı'nda gerçekleştirilen Boğaz Turu ise, Çanakkale Cephesi'nin miras bıraktığı muharebe alanları ve Çanakkale Şehitler Abidesi odağında gerçekleştirilmektedir. Çanakkale'deki boğaz turlarından bazılarında Çanakkale Cephesi ile ilgili çeşitli detaylar rehberler tarafından aktarılmaktadır. Tur programlarına göre değişmekle birlikte tur sırasında görülebilecek yapılar arasında Hamidiye Tabyası, Namazgah Tabyası, Seyit Onbaşı Anıtı, Kilitbahir, Seddülbahir, Kumkale, Çimenlik Kalesi, Dardanos, Güzelyalı, Morto Koyu, Karanlık Liman, Havuzlar Şehitliği ve Çanakkale Şehitler Abidesi yer almaktadır.

Özetle, deniz turizmi açısından önem arz eden İstanbul ve Çanakkale boğaz turları sayesinde hem tarihi hem de modern yapıların yerli ve yabancı turistlerle buluşturulması kolaylaşmaktadır.

BORA ŞAN TURGUT

2025

Ayrıca bkz.: Bağımsız Tur; Gezi; Gezi Turu; Günlük Gezi Tekne İşletmeciliği; Günübirlik Tur; Günübirlikçi Gezi Teknesi; Günübirlik Gezi Tekneleri Kooperatifleri; İstanbul Şehir Hatları A. Ş.;

Yararlanılan kaynaklar: Emen, M. (2019). Turizm pazarlaması ve yabancı turistlerin seyahatlerini etkileyen etmenler: İstanbul örneği, Uluslararası Global Turizm Araştırmaları Dergisi, 3(2): 66–82; https://sehirhatlari.istanbul/tr/seferler/bogaz-turlari, (Erişim tarihi: 07.07.2025); Söğüt, Z. (2025). Boğaziçi'nde Bir Tur-Bir Boğaziçi Kitabı. Siyer Yayınları; Üner, T. (2021). COVID-19 döneminde turizm yazınında rekreasyon çalışmalarının sistematik

derleme yöntemi ile incelenmesi, International Journal of Contemporary Tourism Research, 5 (Özel Sayı): 178-189.
Üner, T. ve Çelebi, M. (2021). Evaluation of Izzet Baysal Thanksgiving Days in terms of Recreation Marketing and Festival Tourism, Alanya Academic Review, 5(3): 1275-1300. https://doi.org/10.29023/alanyaakademik.847203